

لهم راپۆرتە ههوانامه‌یه‌دا

- ١. کاروانی فرە ئازانس بۆ خێوتگه‌ی عامریه‌ت ئەلفه‌لوجه
- ١. سووتانی کێلگه‌کانی دانهوێله
- ٢. سەردانی مه‌یدانی نووسینگه‌ی نه‌تمه‌ه یه‌کگرتوو مه‌کان بۆ هه‌ماهه‌نگی کاروباری مروی بۆ که‌رکوک
- ٢. کۆنفرانسی ئۆسلو له‌باره‌ی توندوتیژی له‌سه‌ر بنه‌مای سیکسی و رهمگزی
- ٣. ته‌رخانه‌کردنی یه‌ده‌گ له‌سندوقی مروی عێراق
- ٣. بۆنامی کارنامه‌ی خۆی درێژده‌کاته‌وه



سه‌رچاوه: ئوچا/له‌لایهن ئەلیکساندرا. لازاو- راتر

خێوتگه‌ی عامریه‌ت ئەلفه‌لوجه، له‌ نه‌نبار، عێراق (٢٩ ئایاری ٢٠١٩)

هه‌وا له‌ سه‌ره‌که‌یه‌کان

- هاوکارانی مروی سەردانی خێوتگه‌ی عامریه‌ت ئەلفه‌لوجه‌یان کرد له‌ پارێزگای نه‌نبار بۆ پلاندانان بۆ نه‌گه‌ری داخستن و یه‌کگرتنی خێوتگه‌.
- ناگه‌ری گومانای خاکی کشتوکالی له‌ ١١ پارێزگا دسووتننیت.
- نووسینگه‌ی نه‌تمه‌ه یه‌کگرتوو مه‌کان بۆ هه‌ماهه‌نگی کاروباری مروی کاروانیکۆ بۆ پارێزگای که‌رکوک نه‌نجامدا.
- بۆنامی کارنامه‌ی خۆی بۆ ٣١ ئایاری ٢٠٢٠ درێژکردوه‌.

ژماره‌کان

٦,٧ ملیۆن	#ئهمو کسانه‌ی که پنیۆستیان به‌ هاوکاریه
١,٧٥ ملیۆن	#ئهمو کسانه‌ی که به نامانجکراون بۆ هاوکاری کردنیان
٠,٥ ملیۆن	#ئهمو کسانه‌ی که ناواری ناوخۆیی له‌ ناو خێوتگه‌کانن به نامانج کراون بۆ هاوکاری کردنیان
٠,٥٥ ملیۆن	#ئهمو ناوارانه‌ی که له‌ ده‌روه‌ی خێوتگه‌کان ژیان ده‌گوزهرنن به نامانجکراون بۆ هاوکاری کردنیان
٠,٥ ملیۆن	#ئهمو ناواره‌ گه‌راوانه‌ی که به نامانج کراون بۆ هاوکاری کردنیان
٠,٢ ملیۆن	#ئهمو کسانه‌ی که زۆر پنیۆستیان به‌ هاوکاریه له‌ ناو کۆمه‌لگا خانه‌خۆبیه‌کان به نامانجکراون بۆ هاوکاری کردنیان

سه‌ردانی کاروانیکۆی فرە ئازانس بۆ خێوتگه‌ی عامریه‌ت ئەلفه‌لوجه

له‌ رۆژی ٢٩ ئایاری ٢٠١٩، نووسینگه‌ی نه‌تمه‌ه یه‌کگرتوو مه‌کان بۆ هه‌ماهه‌نگی کاروباری مروی ئاسانکاری کرد بۆ سه‌ردانی ناهه‌می مه‌یدانی فرە ئازانس بۆ خێوتگه‌ی عامریه‌ت ئەلفه‌لوجه بۆ ئاواره‌کان بۆ دنیابوون له‌وه‌ی که خزمه‌تگوزاریه‌ مرۆبیه‌کان دابین کراون بۆ دانیشتوانی ٣٢ نیمچه‌ خێوتگه‌ بۆ دابین کردنی که‌مترین ستانده‌ر مه‌کانی خزمه‌تگوزاری. ئەندامانی کاروانه‌که پێک هاتبوون له‌وانه‌ گروپه‌کانی به‌ریوه‌بردن و هه‌ماهه‌نگی خێوتگه‌، ته‌ندروستی، پاراستن، په‌ناگه‌ و که‌ل و په‌له‌ ناخۆراکه‌یه‌کان و ناوخواپنکردنه‌وه و پاک و خاوینی. ئهمو ئاواره‌یه‌ی که چاوپێکه‌وتنیان له‌گه‌ڵ کرابوو داوای هاوکاری و یارمه‌تی زیاتریان ده‌کرد له‌ چه‌ندین که‌رت. له‌مه‌کاته‌ی خێوتگه‌که به‌سه‌ر اوته‌وه‌ به‌ تۆری کاربه‌ی نیشتمانی و کاربه‌ی ٨ کاتر میتری بۆ دابین کراوه‌ له‌ رۆژی که‌دا، مۆلیده‌مه‌کان و کاربه‌گه‌ری رووناکی له‌سه‌ر سه‌لامه‌تی ناهه‌تانه‌، له‌گه‌ڵ هه‌ندیک له‌ ناهه‌تانه‌ که راپۆرتیان کردوه‌ که پێیان باشتره‌ توالتی و خاوپنکه‌رمه‌وه‌ له‌ شه‌ودا به‌کار نه‌هێنن کاتیگ رووناکی نیه‌. به‌ هه‌مان شێوه‌، نرخه‌کانی خۆراک زیاتر له‌مه‌ی بازاری ناوخۆ، و نه‌بوونی ده‌ستگه‌یه‌شتنی به‌رده‌وام به‌ سووته‌مه‌نی بۆ مه‌به‌سته‌یه‌کانی گه‌رمکه‌رمه‌وه‌ و چیشته‌نیان، هه‌روه‌ها ساردکه‌رمه‌وش وه‌ک بۆشاییه‌ هه‌ره‌ پنیۆستییه‌کان به‌رزکراوه‌وه‌. پێشینه‌یه‌کانی کاروانه‌که له‌وانه‌ نه‌نجامدانی کۆبوونه‌وه‌یه‌ک له‌ نیوان ریکخراوه‌ مرۆبیه‌ سه‌ره‌که‌یه‌کان، له‌وانه‌ ئازانسه‌کانی نه‌تمه‌ه یه‌کگرتوو مه‌کان، هاوکارانی پالێشتی دارایی، ریکخراوه‌ ناحکومیه‌ نیوده‌وه‌ له‌ته‌یه‌کان، ریکخراوه‌ ناحکومیه‌ ناوخۆبیه‌یه‌کان، کۆمه‌که‌خشان و هاوکارانی پاراستن (له‌وانه‌ تۆری ریکه‌رتن له‌ به‌هه‌لقۆسته‌وه‌ی سیکسی و مامه‌له‌ی نه‌شیاو) بۆ به‌هێز کردنی بابته‌یه‌کانی گه‌نده‌لی و خراب به‌کاره‌ینانی پالێشتیه‌ داراییه‌کان و باسکردنی ستراتیجیه‌یه‌کان بۆ چاره‌سه‌رکردنی به‌لاریدابردنی کۆمه‌که‌ له‌ عێراق. به‌ هاوته‌ریبی نه‌مه‌ش، گه‌رنگ ده‌بی بۆ به‌هێزکردنی میکانیزمه‌کانی هه‌له‌سه‌نگاندن و سه‌کالا له‌لایهن به‌ریوه‌به‌ران و ریکخه‌ران و هاوکارانی خێوتگه‌ له‌ ماوه‌ی ئهم سه‌له‌دا.

سووتانی کێلگه‌کانی دانهوێله له‌ سه‌رانسه‌ری ١١ پارێزگا



سه‌رچاوه: ئوچا/ئینتێل

که‌رکوک، عێراق (٢ حوزه‌یه‌ی ٢٠١٩) - هه‌ولمه‌کانی ناگه‌ کۆژاندنه‌وه‌ بۆ رزگارکردنی دانهوێله‌ سووتامه‌کان له‌ بلیسه‌ی گومانای له‌ پارێزگای که‌رکوک.

پالێشتی کردنی دارایی

٧٠١,١ ملیۆن  
داواکراوه‌ به‌ دۆلاری  
ئه‌مه‌ریکی \$

١١ % له‌سه‌دای پالێشتی دارایی  
کراوه

(هه‌روه‌ک له‌ ریکه‌وتی ٣١ ئایاری ٢٠١٩)

بلاووبونه‌وه‌ی ناگه‌ له‌ کێلگه‌کانی گه‌نم و جۆ بووه‌ هۆی زیان گه‌یاندن به‌ ١١ پارێزگا، له‌ سه‌رانسه‌ری ٢٥٠ قه‌زا له‌مه‌کاته‌وه‌ی ناوهره‌ستی مانگی ئایار، زۆربه‌ی ئهمو ناگه‌رانه‌ و الیکه‌ده‌ریته‌وه‌ که به‌ نه‌هه‌سته‌ نه‌نجام درایی. داعش به‌ر په‌رسیاریتی خۆی بۆ هه‌ندیک له‌ هێرشه‌کان راگه‌یاند. هه‌ندیک له‌ چاودێران باوهریان وایه‌ که ناگه‌ر مه‌کان تاکنیکیکی به‌ مه‌به‌سته‌ بۆ به‌ نامانجگرتنی ئاواره‌ گه‌راوه‌ مه‌کان یان نامانجیان بریتیه‌ له‌ ریکه‌ری کردن له‌ ئاواره‌ مه‌کان له‌ گه‌راوه‌ مه‌کان بۆ زیدی خۆیان. راپۆرت گه‌له‌یه‌ک هه‌من که‌ ئاماژه‌ به‌وه‌ ده‌که‌ن ناگه‌ر مه‌کان بوونه‌ته‌ به‌ر به‌سته‌ له‌ گه‌راوه‌ مه‌ی هه‌ندیک له‌ ئاواره‌ مه‌کان بۆ ماله‌یه‌کانی خۆیان. هه‌روه‌ها نه‌یگه‌رانه‌یه‌کان هه‌من له‌ باره‌ی ئهمو که‌ هێرشه‌یه‌کان له‌وانه‌یه‌ سه‌روشتیکی سیاسی هه‌بیت، به‌ تیبینی کردنی شیواز مه‌کان له‌ شوینی ناگه‌ر مه‌کان به‌ درێژایی ناوچه‌ مملاتیکیان. له‌ سه‌لی ٢٠١٩، بارینی بارانی زۆر بووه‌ هۆی گه‌شه‌سه‌ندنی باشی دانهوێله‌ به‌ مانای ئهمو په‌وش و په‌راشیکۆی زۆر کۆبوته‌وه‌ له‌ کێلگه‌مه‌کان و ده‌بیته‌ هۆی سووتان.

هاوکارانی مروی چاودێری کاربه‌گه‌ریه‌یه‌کان ده‌که‌ن له‌سه‌ر ئاواره‌ گه‌راوه‌ مه‌کان و ئهمو ئاواره‌یه‌ی که پلانیان داناه‌ به‌گه‌ریته‌وه‌، و هه‌له‌سه‌نگاندنی هه‌ر کاربه‌گه‌ریه‌یه‌کی نه‌رینی له‌سه‌ر کشتوکال، ژیان و گوزه‌رانی ئاسایشی خۆراک و

کۆمەکی ناو. ریکخراوی خۆراک و کشتوکال تێبینی کردووه که زۆریه‌ی جوتیاران له ماوه‌ی کۆتایی دورینه‌وه‌ی دانه‌وێڵه‌کانیان بوون و له‌به‌ر ئه‌وه‌ کاربگه‌ریه‌که‌ی له‌سه‌ر نرخه‌ سه‌ر مکه‌یه‌کان هه‌شتا بپاری له‌سه‌ر نه‌راوه‌.

## نووسینگه‌ی نه‌ته‌وه‌ یه‌که‌گرتووه‌کان بۆ هه‌ماهه‌نگی کاروباری مۆبێ کاروانیکی مه‌یدانی بۆ که‌رکوک ئه‌نجامدا

کارکردنی چروپری زیاتر پێویسته له‌گه‌ڵ ده‌سه‌لاتدارانی نیشتمانی و پارێزگا و ناوخۆیی - هه‌روه‌ها له‌گه‌ڵ هاوکاری مۆبێ و په‌رمه‌یدان بۆ کردنه‌ کاری له‌په‌نشه‌یه‌ی ده‌سته‌په‌شخه‌ریه‌کان، کردنه‌ کاری له‌په‌نشه‌یه‌ی ناوچه‌ جیوگرافیه‌کان و لادانی ئاسته‌نگ له‌ ناوچه‌کانی گه‌رانه‌وه‌ی ناوارمه‌کان.



سه‌رچاوه: ئوچا/هیلاری ستوفیر له‌ خه‌وتگه‌ی له‌یلان ۱ بۆ ناوارمه‌کان

له‌ رۆژی ۲۱ی ئایاری ۲۰۱۹، نووسینگه‌ی نه‌ته‌وه‌ یه‌که‌گرتووه‌کان بۆ هه‌ماهه‌نگی کاروباری مۆبێ کاروانیکی مه‌یدانی ئه‌نجام دا بۆ خه‌وتگه‌ی له‌یلان بۆ ناوارمه‌کان له‌ که‌رکوک. شوینی که‌رکوک بریتی یه‌ له‌ شوینیکی گرنگی ستراتیجی و به‌ تابه‌ت ئالۆزه، پارێزگایه‌که‌ی ده‌وله‌مه‌نده‌ به‌ نه‌وت که‌ دووچاری بارگرژی نه‌ته‌وه‌یی بوویه‌وه، ناسه‌قامگیری سیاسی، هه‌بوونی ئاسابشیکێ شله‌ژاو. پارێزگای که‌رکوک، له‌ ئیستادا دانیشتوانیکی ناواری هه‌یه‌ که‌ زیاتره‌ له‌ ۱۰۰,۰۰۰ که‌س و له‌ سه‌ خه‌وتگه‌ ژیان ده‌گوزهرین له‌ (خه‌وتگه‌ی له‌یلان ۱، له‌یلان ۲ و یه‌حیاه) و له‌ دامه‌زراوه‌کانی ده‌رمه‌وه‌ی خه‌وتگه‌. زۆریه‌ی ناوارمه‌کان خه‌لکی قه‌زاقانی ده‌رووبه‌ری پارێزگاکانی که‌رکوک و سه‌لاحه‌دین و ئه‌نبار و دیاله‌ و به‌غدا و نه‌ینه‌وان. کاروانه‌که‌ سه‌ردانی سه‌نته‌ری هاوکاری ئافه‌رتانی کرد و له‌وه‌ی که‌ ئه‌وان ئاماده‌کاریان ده‌کرد بۆ بازاریکی خه‌وتگه‌ که‌ له‌چهند رۆژی داهاهاتوودا ده‌کرێته‌وه‌. زۆریه‌ی ئه‌و ئافه‌رتانه‌ی ئاماده‌بوون خواستیان ده‌ربیری بۆ

ده‌رفه‌تی زیاتری ژیان و گوزهران، و زۆریه‌یان تێبینی ئه‌مه‌یان کرد که‌ ئه‌وان کارکه‌ری سه‌رمه‌کی بوون له‌ ئه‌ندامانی خه‌زانیان. له‌ دوواترین توێژینه‌وه‌ی مه‌به‌سنداری هاوولتیه‌ی خه‌وتگه‌ له‌ که‌رکوک (شووباتی ۲۰۱۹)، ۸۴ له‌سه‌دا مه‌به‌ستیان ده‌ربیری بۆ مانه‌وه‌ له‌ ناواریه‌ی بۆ ماوه‌ی ۱۲ مانگی داهاهاتو به‌ هۆی ووتراوه‌بوون و رووخانی ماله‌کانیان، نه‌بوونی هۆکارمه‌کانی دارایی بۆ گه‌رانه‌وه‌ و دووباره‌ بنیاتنه‌وه‌ی ژیان و گوزهرانیان، یان به‌هۆی ئاماده‌یه‌ی ته‌قه‌مه‌نیه‌ نه‌ته‌قیومه‌کان. کارکردنی چروپری زیاتر پێویسته‌ له‌گه‌ڵ ده‌سه‌لاتدارانی نیشتمانی، پارێزگا و ناوخۆیی، هه‌روه‌ها له‌گه‌ڵ هاوکارانی مۆبێ و په‌رمه‌یدان بۆ کردنه‌ کاری له‌په‌نشه‌یه‌ی ده‌سته‌په‌شخه‌ریه‌کان، کردنه‌ کاری له‌په‌نشه‌یه‌ی ناوچه‌ جیوگرافیه‌کان و لادانی ئاسته‌نگ له‌ شوینه‌کانی گه‌رانه‌وه‌ی ناوارمه‌کان.

## کۆنفرانسی ئۆسلۆ له‌باره‌ی توندوتیژی له‌سه‌ر بنه‌مای سیکسی و ره‌گه‌زی، که‌ به‌ هاوبه‌شی میوانداری کرا له‌لایه‌ن حکومه‌تی عێراق



گه‌یاره. سه‌رچاوه: ئوچا/له‌لایه‌ن سیلفیا رۆگنچیک

له‌ رۆژی ۲۳-۲۴ی ئایار، نووسینگه‌ی نه‌ته‌وه‌ یه‌که‌گرتووه‌کان بۆ هه‌ماهه‌نگی کاروباری مۆبێ، به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ حکومه‌ته‌کانی نه‌رویح و عێراق و سو‌ماليا و نیمارات، سندوقی نه‌ته‌وه‌ یه‌که‌گرتووه‌کان بۆ دانیشتوان لێژنه‌ی نێوده‌وله‌تی خاچی سور میوانداریان کرد بۆ کۆنفرانسیکی نێوده‌وله‌تی له‌ ئۆسلۆ، له‌ ژێر ناوێشانی " بۆکۆتاهینه‌ی توندوتیژی له‌سه‌ر بنه‌مای سیکسی و ره‌گه‌زی له‌ قه‌یرانه‌ مۆبیه‌کان." کۆنفرانسه‌که‌ رزگاریبووانی ده‌ستی توندوتیژی له‌سه‌ر بنه‌مای سیکسی و ره‌گه‌زی و شارمه‌زایان، ئه‌ندامانی ۱۶۷ ریکخراوی نیشتمانی و ۷۶ ریکخراوی کۆمه‌له‌ی مه‌دمه‌نی نێوده‌وله‌تی، خاچی سوری نێوده‌وله‌تی و مانگی سور، نوێنه‌ران له‌ ۱۰۰ نه‌ته‌وه‌، سه‌رکردانی جیهان و ریکخراوه‌ هه‌ریه‌می و نێوده‌وله‌تیه‌کان. به‌شداربووان ئامانجیان بریتی بوو له‌ جوله‌پیکردنی پابه‌ندبوونی به‌هه‌زتری سیاسی و به‌رزکردنه‌وه‌ی سه‌رچاوه‌ی دارایی بۆ ریکگرتن و پاراستنی خه‌لک له‌ مه‌ترسی توندوتیژی له‌سه‌ر بنه‌مای سیکسی و ره‌گه‌زی له‌ قه‌یرانه‌ مۆبیه‌کان. وولاتان پابه‌ندبوونی خۆیان دووپات کرده‌وه‌ بۆ دا‌بینه‌کردنی کۆی گشتی زیاتر له‌ ۳۶۳ \$ ملیۆن دۆلاری ئه‌مه‌ریکی بۆ ریکگه‌رتن له‌ توندوتیژی له‌سه‌ر بنه‌مای سیکسی و ره‌گه‌زی و به‌هاناوه‌چوون له‌ ساڵی ۲۰۱۹ و به‌ دواوه‌.

## تەرخانکردنی یەدەگ لە سندوقی مرویی عیراق

لە مانگی ئایار، کار لەسەر یەکمەم تەرخانکردنی یەدەگ لە سندوقی مرویی عیراق بەردەوامە. تەرخانکردنەکە بڕی \$٨,٩٥ ملیۆن دۆلاری ئەمەریکی دابین دەکات بۆ هاوکاری کردنی گۆڕینی رەشمال لە شوینی زۆر پنیویست لە خێوتەکانی جەدعە و بنکەیی ئاسمانی گەیارە.

لە مانگی ئایار دۆزرایەوه کە ٣٠٠٠ رەشمال کردراون لە ژێر ئەم تەرخانکردنە. ئەمەش بەهۆی ناروونی لە داتاو زانیاری کە دابین کراوە لەلایەن ئازانسەکانی بەریوەبردنی خێوتەگە و رووپیوی خێوتەگە کە دواتر لەلایەن هاوکاریکی جێبەجێکاری سندوقی مرویی عیراق ئەنجام درا. گفتوگۆیەکان بەردەوامن لە بارەیی هەلبژاردەکان بۆ دووبارە تەرخانکردنەوهی ئەو رەشمالانە لە نیوان گروپ و هاوکارانی پەیوەندیدار، نووسینگەیی نەتەوه یەکگرتووکان بۆ هەماهەنگیی کاروباری مرویی و دەستەیی رووژکاری سندوقی مرویی عیراق. لە ئیستادا وا دانراوە کە ئەم رەشمالانە بەکار دەهێنن بۆ ١- هاوکاری کردنی بۆشاییەکان لە شوینە لەپێشینەییەکان کە لەلایەن هەلسەنگاندنەکانی گروپی پەناگە و کەل و پەلی ناخۆراکی دەستنیشانکراون، یان ٢- هاوکاری کردنی بۆشاییەکان لە خێوتەکانی کە پێشینیازکراون بۆ نیشتهجێکردنی ئەو هاوولاتیە عیراقیانەیی کە لە خێوتەگەیی ئەلهوولی باکوری روژ هەلاتی سوریا دەگەڕێنەوه.

## یۆنامی کارنامەیی خۆی بۆ ئایاری ٢٠٢٠ درێژ دەکاتەوه



سەرچاوه: وێنەیی نەتەوه یەکگرتووکان

لە روژی ٢١ی ئایاری ٢٠١٩، ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوه یەکگرتووکان کارنامەیی نێردەیی نەتەوه یەکگرتووکان بۆ هاریکاری کردنی عیراق درێژکردەوه بۆ سالیکی تر، تاوهکو ٣١ی ئایاری ٢٠٢٠. کە ئەمەش دەچێتە پال بیریاری ژمارەیی ٢٤٧٠ی سالی (٢٠١٩) لە ژێر بەشی ٦ی رێککەوتنی نەتەوه یەکگرتووکان، ئەنجومەنەکە هاوکاری بەردەوامی بۆ عیراق پشتر استکر دەوه لە چارەسەر کردنی ئالنگاریەکان کە دووچاری دەبێتەوه هەر وەک بەردەوام دەبێت بۆ هەولەکانی سەقامگیری دواي مەملەتان و بە شێوهیەکی باش دەچێتە سەر کارەکانی هەلسانەوه و دووبارە بنیاتنەوه و ئاشتەوایی. ئەنجومەنەکە زیاتر بیریاری لەسەر نوینەری تاییەتی سکریتی گشتی نەتەوه یەکگرتووکان بۆ عیراق بەردەوام دەبێت لە هاوکاری کردنی حکومەتی عیراق و خەلک لە پشکەوتنی گشتگیری گشتوگۆی سیاسی و ئاشتەوایی لەسەر ئاستی نیشتمانی و کۆمەلگا، پەڕییدانی بەرپرسیاریتی، هەر و هە پاراستنی مافەکانی مرۆف، چاکسازی دادوهری، یاسا و توانا پیدانی ئافرەتان، لە بیریاریەکان، یۆنامی زیاتر کاری پێراسیژدرا بە ئەنجامدانی پەڕییدان، هاوکاری کردنی، ئاسانکاری کردنی، بە هاوبەشی لەگەل حکومەتی عیراق، هەماهەنگی و گەباندنی هاوکاری مرویی و سەلامەتی، بە شێوهیەکی رێک و پێک، و گەڕانەوهی ئاوارەکان بە خۆبەخشانه یان پەنا بەران و ئاوارەکان بۆ چوونە ناو کۆمەلگا.

## نووسینگەیی نەتەوه یەکگرتووکان بۆ هەماهەنگی کاروباری مرویی عیراق بەشداری دەکات لە گفتوگۆیی ئەنجومەنی ئاسایش لەسەر پاراستنی هاوولاتیان

بەر لە تازەکردنەوهی کارنامەیی یۆنامی، ئەبەدەن ئۆلیری، سەرۆکی نووسینگەیی نەتەوه یەکگرتووکان بۆ هەماهەنگی کاروباری مرویی لە عیراق بانگەپشت کرابوو بۆ پیدانی پوختەییەک بە گروپی شارەزای ئەنجومەنی ئاسایش لەسەر پاراستنی هاوولاتیان و تیروانییکیی بارودۆخیانەیی عیراق. بە پیدانی پوختەییەک لە بەغداهە لە رێگەیی پەیوەندی قیدیویی، ئەو جەختی لەسەر ئەوه کردەوه کە ئەو بارودۆخە لاوازانەیی کە دووچاری خیزانەکان بۆتەوه بە هەبوونی گومانی پەیوەندی بە گروپە توندنازۆکانەوه، تیبینی ئەوهی کرد کە ئەو کەسانەیی کە لە ناو خێوتەگەکان ژیان دەگوزەرین دەچنە ژێر سنوردار کردنی جولانەییان، هەر اسانکردن لەلایەن هاوولاتیان تری دانیشتیوی خێوتەگە و هاوکارانی چەکدارانی ئاسایش، و رەتکردنەوهی پیدانی بەلگەنامەیی باری شارستانی، کە پنیویستەیی گرنگە بۆ پرۆسەکانی کارگیری، لەوانە دەستگەیشتن بە چاودیزی ئەندروستی. بەر یزبان قەسەیی کرد لەبارەیی ئالنگاری ئالوزی پاراستن کە سەر هەلەدەن لە ئاوارەبوونی ماوه درێژ دەبێت رێگر لەبەر دەم بەر موپیشو مچوون بەر مو چارەسەر یە ماوه درێژەکان. هەندێک لە نوینەرانەیی حکومەتی عیراق بەردەوام فشار دەکات بۆ گەڕانەوهی ئاوارەکان وەک تاکتیکیکی سەرمتایی بۆ کۆتاییهینانی قەیرانی ئاوارەبوون، کە دەتواند ریت بێتەوه هۆی دەرکردنی زۆرەملی یان پشموختە لە خێوتەگەکانی ئاوارەکان و دامەزراره نافرەمیەکان. بە هاوتەرییی ئەمەش، هەندێک لە خیزانەکان هەول دەدەن بە گەڕانەوهی ناوچەکانی زیدی خۆیان کە بۆیان دەر دەکەوت و گەڕانەوهی رێگری لێدەکریت لەلایەن گروپە چەکدار یە ناوچەییەکان، بەرپرسی ناوچە یان شیخی عەشیرەت – بەهۆی بارگرتنەکانی کۆمەلگا، کە دەبێتەوه هۆی ئاوارەبوون بۆ جاری دوو هەم. زیاتر لەوهش، هەر وەک ماوهی ئاوارەبوون درێژ دەبێتەوه، سەرچاوه سنوردارەکان و ئەستەمی دارایی فشار دەخاتە سەر هەندێک لە ئافرەتان و کچانی ئاوارە تاکو بخزینە ناو میکانیزمە نەرییەکانی خۆگنجاندن، لەوانە بەشودانی زوو یان سیکسی مانەوه لە ژیان.

ههروهها سهروکی نووسینگه جهختی کردوه لهسهه کیشه بهردهوامهکانی دهستگهیشتن لهناو خودی دهقی کرداری عێراق. به بهراورد لهگههل ماوهی سالانی ۲۰۱۴ - ۲۰۱۷، لهو ماوهیهی که خاکهکانی لهلایهه داعش دهستبهسهههوهوون نزیك بوون لهوهی که بهتههواوی دهستیان لهلایهه کۆمهلهگای مرۆیی پینهگهینهدریت، دهستگهیشتنی مرۆیی له عێراق بههوه باشتر چوه به شیههیهکی بههچاو. هههچهنده، ریکاری سههبازی نیمچه نیشتمانی و دهسهلاتدارانی مهدهنی نیشتمانی رازیبوون لهوهی که رێ و شوینهکانی دهستگهیشتن ئیستا بوونهته سههچاوهی ئاستهنگ لهبهردهم دهستگهیشتنی مرۆیی. خالهکانی پشکنینی لهناکای بهردهوام، که لهلایهه ژمارههیکێ زۆر له چههدارانی ئاسایش به درێژایی رێگا سهههکیهکان له باکوری وولات دانراون، که بهشیههیهکی زۆر نووسراوهکانی قیولکراوی چونهژوووه رهتهکهههوه که لهلایهه حکومهتی قیولکراوه دههچوون. له دهرههجامی ئهمهش، هاوکاری مرۆیی دواخراوه و ههتا له ههندیک ناچه ههلیشپهسههیردراوه.

بۆ زانیاری زیاتر، تکایه پههوهندی بهکن به:

**هیلاری ستوفیر**، سهروکی راپورتکردن و سیاسهت و سنتراتیجی، له رێگهی ئهم ئیمهیله [staufferh@un.org](mailto:staufferh@un.org) بان له رێگهی ئهم ژماره تلهفونه **782 (964)**  
780 4622

**یوقیت کرافتی**، بهههرسی کاروباری مرۆیی، له رێگهی ئهم ئیمهیله، [yvette.crafti@un.org](mailto:yvette.crafti@un.org) بان له رێگهی ئهم ژماره تلهفونه **751 740 3858 (964)**

ههوالنامه مرۆبییهکانی نووسینگهیهتهوه بههگر تووهکان بۆ ههماههنگی کاروباری مرۆیی لهم ماڵپهههراوه بهردهستن،  
[www.unocha.org/iraq](http://www.unocha.org/iraq) | [www.unocha.org](http://www.unocha.org) | [www.reliefweb.int](http://www.reliefweb.int)